

alernes overgivelse til køberen, idet man herved vil få en retsteknisk simpel regel, der fastlægger et begyndelsestidspunkt, som er sammenfaldende med begyndelsestidspunktet for reklamationsfristerne efter købelovens § 54, stk. 1, og § 83, stk. 1.

Disse medlemmer foreslog, at reklamationsfristen ved køb af byggematerialer forlænges også uden for forbrugerkøb for at undgå en »reklamationsklemme« for detailhandlerne mv., idet disse ellers ville kunne mødes med mangelsindsigelser fra forbrugerne i op til 10 år efter salget, mens de ville være afskåret fra selv at gå videre med mangelskravet mod producenter mv., hvis der er gået mere end 5 år.

De pågældende medlemmer pegede samtidig på, at det i forbindelse med en eventuel kommende ny forældelseslov med en absolut forældelsesfrist på 10 år kunne overvejes i stedet helt at ophæve den absolutte reklamationsfrist for byggematerialer og lade spørgsmålet om forbrugernes adgang til at rejse krav alene bero på forældelsesretlige regler.

For så vidt angår forbrugerforhold fandt disse syv medlemmer endvidere, at der bør skabes sikkerhed for, at en forbruger ikke på grund af aftalte reklamationsfrister mellem tidligere led i omsætningskæden vil kunne afskæres fra at gøre et i øvrigt berettiget erstatningskrav gældende mod et tidligere led. Derfor foreslog medlemmerne en regel, hvorefter en aftale om, at der skal gælde en kortere reklamationsfrist ved byggematerialer end de foreslåede 10 år fra materialernes overgivelse, ikke skal kunne gøres gældende over for en senere erhverver, som hovedsagelig handler uden for sit erhverv (dvs. en forbruger), hvis betingelserne for, at forbrugerens kan kræve erstatning af det tidligere led for mangler ved byggematerialerne, i øvrigt er opfyldt. Disse medlemmer fandt, at hensynet til en sammenhængende køberetlig regulering taler for, at en sådan bestemmelse om, at forbrugers adgang til at gøre eventuelle erstatningskrav gældende mod tidligere omsætningsled ikke skal kunne bortfalde som følge af aftalte (kortere) reklamationsfrister mellem tidligere led, også bør gælde for andre løseørekøb end blot køb af byggematerialer. En aftalt kortere reklamationsfrist end 2 år – som er den almindelige absolutte reklamationsfrist efter købelovens § 54, stk. 1, og § 83, stk. 1 – skal således ikke generelt kunne gøres gældende over for en senere erhverver (der er forbruger) hvis betingelserne for, at forbrugeren kan kræve erstatning hos et tidligere led i omsætningskæden for mangler ved salgsgenstanden, i øvrigt er opfyldt.

Syv andre medlemmer af udvalget fandt, at der ikke under udvalgsarbejdet var påvist et behov for ændring eller udvidelse af forbrugerbeskyttelsen på området.

Disse medlemmer lagde bl.a. vægt på, at oplysningerne fra Byggeskedefonden bekræftede tidligere antagelser om, at skader, der skyldes mangler ved byggematerialer, normalt vil give sig udslag inden for fem år fra levering eller aflevering, og at der kun ved tagmaterialer i et væsentligt omfang viser sig skader senere, samt at der for så vidt angår tagmaterialer i forhold til 80 pct. af leverandørerne er etableret frivillige ordninger, der stiller forbrugeren bedre end købeloven.

Der henvises i øvrigt til betænkning nr. 1433/2003, kapitel 7.

Efter Justitsministeriets opfattelse bør der fortsat gælde en særlig lang frist for indsigelser i anledning af mangler ved byggematerialer, og Justitsministeriet er enig i forslaget fra en del af udvalget om at udvide den nuværende frist. Under hensyn til, at der ved det samtidig fremsatte lovforslag om en ny forældelseslov foreslås en væsentlig forkortelse af de generelle forældelsesfrister, således at der bl.a. kommer til at gælde en absolut frist på 10 år (regnet fra fordringens forfaldstidspunkt), finder Justitsministeriet det nærliggende, at fristen for mangelsindsigelser vedrørende byggematerialer bliver den samme som fristen for mangelsindsigelser ved køb af fast ejendom.

Ved det samtidig fremsatte forslag til ny forældelseslov foreslås indført en almindelig forældelsesfrist på 3 år, der kan suspenderes ved utilregnelig uvidenhed om kravet, kombineret med – som nævnt – en absolut forældelsesfrist på 10 år. Disse frister vil bl.a. gælde for mangelsindsigelser ved køb af fast ejendom. Forældelsesfristerne vil (ligesom i dag) løbe ved siden af købelovens regler, hvilket bl.a. indebærer, at krav i anledning af skjulte mangler ved byggematerialer ikke vil kunne gøres gældende senere end 10 år efter kravets forfaldstid.

Det foreslås på den baggrund, at reklamationsfristen afskaffes ved køb af byggematerialer. Det vil medføre, at spørgsmålet om forbrugernes adgang til at rejse krav vil bero alene på de generelle forældelsesregler, således at der vil gælde frister på 3 og 10 år for købers adgang til at gøre mangler ved byggematerialer gældende.

Forslaget om afskaffelse af reklamationsfristen ved køb af byggematerialer skal ses i sammenhæng med, at det i det samtidig fremsatte forslag til ny forældelseslov foreslås, at forældelseslovens regler ikke ved forudgående aftale kan fraviges til skade for forbrugere. Det indebærer bl.a., at den særlige 5-årige reklamationsfrist i AB 92 § 36, ABT 93 § 36 og ABR 89 pkt. 6.2.3 ikke vil kunne gøres gældende over for forbrugere, men at krav i stedet først endeligt bortfalder ved udløbet af de almindelige forældelsesfrister på 3 og 10